

Nushası 10 kuruş

Senelik abonası
100 kuruş

Posta ücreti 40 Para

Posta ücreti 10 kuruş

Istanbul

Şehremaneti Mecmuası

[Şehremaneti tarafından ayda bir çıkarılır]

Sene : 6

Teşrinisani, Kanunuevel 1929

Sayı : 63 - 64

İÇİNDEKİ YAZILAR

Sayfa

99	Müstahsil İstanbul		A. Suat
103	Türk bayrağı	Resim	D. A. S.
114	Bu günün yetim çocuklar yurdu	Resim	A. Nevzat
119	Şehirler ve köylüler		A. Suat
121	Şuun ve havadis		
130	İstatistik mebahisi		M. Ali
142	Beynelmilel Şehirler birliğinin tahrirâtı		
145	İstanbulun Eylül 929 et sarfiyatı		
146	İstanbulun birinci Teşrin 929 Et sarfiyatı		
148	Üç ay zarfında evlenenler		
149	Sevil kongresi		

Istanbul
Şehremaneti Matbaası
1929

Şuun ve havadis

Suları takım için yeni usul

(Fransa)

Paris Fünun akademisi, profesör d' Arsonval vasıtasıyla, içilecek suların taakimi hakkında M. G. Lakhovvski nin yeni bir usulüne vakıf olmuştur. Bu usul « huceyrânın irticae - oscillation cellulaire » esası üzerine müstenit olup bütün diri hucrelerin madeni bir maddeye temas neticesinde bozulması ve tesiri kalmamasıdır.

M. Lakhovvski buna dair tecrübe-rini M. Sezari (Cesari) nin iştirakiyle Pastör müessesesinde mükerreren yaparak pek iyi neticeler elde etmiştir.

Gittikçe büyüyen daire yahut helezon şeklinde bükülmüş gümüş ve sair ma-deni teller destesini milyarlarca tifo mikropu ve santimetro mükabi ile « kolibasil » leri muhtevi kadeh yahut surahilere batırıp bırakmışlardır. Mukabil kaplarda mikroplar hali tabiiileriyle yaşayıp artmakta devâm ettikleri halde madeni demetleri hâmil olanlardaki sular 24 saat zarfında tamamen iştirilise olmuşlardır.

Bu halde, bu yeni usul sayesinde az masraf ve her keşin haline göre içmeğe ve evlerde kullanmaya sâlih temiz su bulmak mümkün olacaktır.

Bu usule nazaran taze, hafızı kolay ve tamamen temiz bir suyu, şimdiye kadar muracaat edilen kaynatma ve fenni süzgeçten geçirme gibi ameliyelere hacet kalmaksızın tedarik müyesser olacaktır.

« La Vie communale et departemen-tale » mecmuasının haziran 1929 sayısı No 67 (Paris).

Pariste tanzifat

Otomobil nakliyat şirketi snâiyesi ve diğer bir şirket her sabah evvela evlerin çöp tenekelerini temizlemek için şehre 700 kamyon sevk ederler. Bu iş bitince bu kamyonlar semtler ve şubelere inkisam ederek « tahn » veya « ihrak » fabrikalarının toz yahut kül haline getirdikleri mevaddı tanzifiyeyi dışarı taşımak hizmetini görürler.

Adi yollarda nakliyatın inkişafı hakkında cazip bir malûmat

Beynelmîl Ticaret odası bir seneden beri otomobil nakliyatı ahal ve şeraiti hakkında tetkikat yapıyordu.

Elde ettiği malûmat ve netayice nazaran 1928 senesi 1 kanunu sanisinde dünya yüzündeki otomobillerin adedi mecmuu 31 milyon olup bu miktarın 76 % si Müttahidei - Amerikada bulunmakta, ve dünyanın sair başka yerlerinde otomobil adedi her sene mütemadiyen artmaktadır.

Fakat, yollar istastikine daha büyük bir kıymet ve ehemmiyet verdiren şey bu asri ve yeni vasıtai nakliyenin kul-lanılmasında kolaylık olmayınca maddi bir fayda vermemesidir. Dünyada 10,622 937 kilometre yol vardır ve 58 memle-ketin verdikleri rakamlara nazaran yol

inşaâtı ve bakımının 1927 senesi programı mucibince masrafı 1 milyar dolardır, bunda müttahidei Amerika dahi idgildir. Balâdeki meblağa Müttahidei Amerikanın sarfettiğini de zammedersek mecmuu 2 milyar 400 milyona balıdır .

Müsyü Ray D. Şapen (Chapin) in raporu mühim istatistikleri muhtevi bulunmaktadır. Bunu zırde hulasa ediyoruz : Evvelâ 31 milyon otomobil şu kısımlara ayrılır : 25 milyon hususi; 300,000 umumi nakliyat , 4 milyon kamyon ve 1,700,000 motosiklet. En başta bulunan memleket , tabiatile 20,279,661 hususi otomobile sahip olan Müttahidei Amerikadır. Ondarı sonra 840,336 ile Kanada, 639,310 ile İngiltere, 644,194 ile Fransa gelir. Bunlara nisbetle epice geridekiler 346,885 otomobilli Avstralya , 261,142 li Almanya , 224,803 lu Arjantin, 134,050 li İspanya, 113,849 lu İtalya , 111,385 li Nuvelzelanddır .

Bilakis Kostarika yalnız 950 hususi otomobile maliktir ; Lituanyada 939, Baraguayda 535 ve Hondurasta 303 ten fazla yoktur .

Motosiklet miktarında birinciliği, Almanyanın 339,226 ; Fransanın 232,201 ve Müttahidei Amerikanın yalnız 124,359 adedine nisbetle epice fazla olan 518,867 ile İngiltere muhafaza etmektedir. Amerikanın motosiklet farkını otomobil kesretinin telafi ettiği aşıkardır.

Müttahidei Amerikada 2,896,886 kamyon vardır, bunun Fransadaki adedi 306,452, İngilterede 281,272; Kanadada 107,972 ve Almanyada ise 100,969 dur .

Fransrda âile tahsisatlarının doğum üzerine tesiri

Mişlen (Michelin) fabrikaları müe-

ssesinin amele aileleri lehine olan pek mühim bir teşebbüsünü haber vereceğiz. Bu işçi aileler babalarının aldığı mutât yevmiyeden başka atide mezkûr aidâtı alırlar :

Ayda 1 çocuklu için 100 frank, 2 çocuklu için 200 ; 3 çocuklu için 405 ; 4 çocuk için 540 ; 5 çocuk için 675 ; 6 çocuk için 810 ; 7 çocuk için 945 ; ve 8 çocuk için 1,080 frank fazla vermektedir .

Bunu seneye tatbik edersek 1 çocuğa 1200 ; 2 ye 2400 ; 3 e 4850 ; 4 e 6480 ; 5 e 8100 ; 6 ya 9720 ; 7 ye 11,340 ; ve 8 e 12,960 frank düşmektedir .

Mişlen fabrikaları amelesile aileleri Fransanın (Clermond - Ferrand) klermon - Feran kasabasında ve civarında sakindirler .

« Mişlen ailesi » balâda mezkûr tahsisatı muntazamen alırlar .

Aynı kasabanın diger sekenesi işçileri bundan mahrumdurlar .

Bu hal her iki kısmın istatistiklerinde şayanı hayret fark göstermiştir .

1924 senesinde 1000 aile üzerine yapılan bir istatistikte Mişlen ailelerindeki doğumun 25.06 ve digerlerindekinin 14.61 nisbetinde olduğu görülmüştür .

1928 de Mişlen ailesi doğum nisbeti 28.79, ve digerlerin 11.94 zuhur etmiştir .

..

Almanyada mektep çocuğu çağındaki küçüklerin mesaisi

hakkında bir teftiş

Berlin Şehremaneti, mektep çocuklarının meşguliyetlerinin teftiş neticesi 1928 de 7895 çocuğun ayrıca bir san'atta çalışdıkları sabit olmuştur.

Kanuna muhalif olarak, 394 çocuk sabahleyin mektep saatinden evvel ücretli bir işe gitmekte. 693 çocuk günde 4 saat fazla çalışmakta, 1,153 çocuk ta pazar istirahatinde mahrum bulunmakta imişler Bu hahın sıhhat noktai nazarından mahzuru vahim ve acıdır bir şeydir . Bu körpe mahkûmların muayenei tıbbiyeleri, icbar edildikleri işi yapmaktan çok yorgun ve mükedder olduklarını göstermiştir.

Bu sui istimalden müteessir olan Berlin hükûmeti bu hususta tedabir ittihaz ederek çocukları himaye kanununun daha şiddetle tatbiki ve bu hususta teminat ahzı ile muhalefet edenlerin derhal cezalandırılmasını temin etmiştir.

[« Beynel milel Himayei Etfal risalesi » N° 79, mart 1929].

..

İsviçrede çocuklar için kitap sergisi

Cinevre beynelmilel Terbiye Bürosu (jan-jak Ruso müessesesi) bu 1929 senesi temmuzunda Cinevre (Geneve) de çocuklara mahsus kitaplar için bir sergi tertip etmiş ve buna ilâveten tahlilî bir fihrist ve birde rapor (ingilizce ve fransızca) neşrederek kitap tabî'lerine çocuk edebiyatı meselsi mühimmesini arz etmiştir.

Sergide, zirde muharrer maddelere ait on güzel eserler, muhtelif lisanlarda olmak üzere teşhir edilmişlerdir.

Maddeler şunlardır :

1 — Çocuklarda beynelmilel iştiraki mesai fikrini uyandırmak için yazılan kitaplar.

2 — Her memlekette çocukluk hayatını anlatan ve hassatan çocuklar arasında taammüm eden kitaplar.

3 — Muhtelif memleketler evlâdının, bir nevi milli malî mevrus gibi olan, çocuk âlemine ait klasikleri .

4 — Bu esas ve mevzuu tasvir eden resimli kitaplar .

5 — Çocuklar tarafından yazılmış kitaplar .

[La Coopératif Intellectuelle, 15 kânunusani 1929] dan alınmıştır .

..

Fransada şehir çocuklarının köy ve kırlarda oturtulmaları

Fransa Mesai nazareti, çocukların köy ve kırlarda kalmalarından hasıl olan pek âlâ neticeleri zirdeki beyanname ile umum günlük matbuata bildirilmiştir :

« Mesai nazareti (Paris mintakası el emeği idaresi) 1927 de korrez (Correze) ve kröz (Creuse) de işçi eli noksanından dolayı bu eyaletler, Paris ve civarından hüçük ekin ve küçük sürü bekçiliği için 14 ten 18 yaşına kadar çocuklar seçerek göndermişti .

« İlk tecrübenin memnuniyeti mucip olmasile bu hareket Dub , Saon - ve Luvar , ve Tuyi - dö - Dom eyaletlerine kadar tevessü ederek makbule geçmesi neticesi , Paris mintakası İdaresi bu neviden tam 116 mevki edindi .

« 1928 senesi esnasında çocukların köylere yerle meleri daha ziyade kuvvetlendi .

Paris mintaka idaresi , balâda mezkûr mahallerden başka 12 eyalete daha - hepsi halis şehir çocuğu olmak şartile - kız , erkek 366 genç könderdi .

Bunların bulundukları mevkiler gerek Paris ve gerek mahalli menatıktaki Mesai nazareti memurlarının kontrolü altında olmak üzere tertip edilmişlerdir .

« 1929 senesi daha çok faydalı ve semereli olarak kröz , korrez ve Dup

eyaletlerinden talep artmış ve sehirden de muracaatler vuku bulmuştur.

« Bir işe başlayan genç mebadide yaşına ve liyakatine göre, ayda 50 franktan az olmamak üzere bir ücret alır, aile ile beraber yemek yer, yatacak yer verilir. çamaşırı yıkanır, söküğü dikilir.

« İstihdam edenler kazaya karşı sigorta edilmişlerdir, ve umumiyetle bu çıraklarına kendi evlatları gibi muamele ediyorlar.

« Mesai nazareti, kendi marifetile kaydolunan çocuklara yarı ücretli vesika verir, ve iptida velisi tarafından tediye edilen bu yarı navlın, bir ay tecrübeden sonra memnun olursa istihdam eden tarafından tediye edilir.

[« Beynelmilal Himaye-i Etfal » risalesinden].

Kadın polis

« Rundsebau fur kommunalbeamten » mecmuasında [№ 26, 1929] mutalâa edildiğine göre Prusyanın on kadar şehrinde kadın polis teşkilâtı yapılmıştır. Bunlar Aliona, Bermen, Ellerfeld, Berlin, Breslav, Essen, Francfort S/M., Halle, Hanovre, kolonye ve Magdeburg şehirleridir.

Bu memurların ileride kaza sekreterliği ve polis komiserliği gibi terakki edebilmeleri kabildir.

Fakat, her halde Berlin ve Francfortta hasseten mevcut bulunan teşkilât ve ıslahat merkezlerinden lüzumu olan talimatı aldıktan maada bir de imtahan geçirmek suretile komiserliğe çıkabilecektir

Belçikanın 1928 nüfusu

Belçikanın nüfusu 1928 senesi birinci kânunu 31 inde 7.995.558 olmak üzere

kaydedilmiştir. Bunun 3,956,290 erkek ve 4,039,268 i Kadındır. Nüfus yekûnu 63,481 adediyle 1927 ye faiktir. nüfus tezeyüdü nisbeti 0,79% dur (1927 de 0,73).

Otomobil kondüktörleri

Otomobil kondüktörleri. Bedeni ve ruhi kabiliyet.

Otomobil kazalarına karşı mücadelede ruhiyyat ve fen. —

Son üç seneye ait Berlin şehri istatistiklerine göre kazaların 90 % ı insanlara taalluk etmektedir, bunun 70 % ı arabayı sevkedene ve 10 % u yaya yürüyene racidir.

Sevkeden kondüktör hakkında icra edilmiş olan ruhi bir tetkikin gösterdiği nazaran bu adama kâfi derecede vazih bir meş'uliyet terettübüne delâlet eyliyecek hal görülememektedir.

Bu hususta sür'atleri kaydeden bir âletin istimali mecburi olmalıdır.

Kazaların adedini azaltmak kâffe-i sunufu ahalinin teşriki mesai etmesiyle mümkün olacaktır. [N.ACH. Berlin], İndüstrielle Psychotechnik, mart 1929 - sayfa 87-97.]

Tramvaylar hakkında

Tramvayların işleminde gürültüsünü azaltması. — Arabalarını gürültüsünü bogmak için ittihaz edilen tedbirlerin teşdidinden iyi neticeler elde edilebilmiş, gürültünün 47 % nisbetinde azaldığı kaydedilmiştir. Buna vusul için evvelâ aşınmış ve şekli bozulmuş dişli çarklar değiştirilmiştir; « Karter » ler ise irticaa karşı kautçuktan bloklar yardımıyle muhafaza edilmiştir; arabanın döşeme tahtası üzerindeki, kafes gibi, yüksek çubukların yerine sessiz bir örtü tercih olunmuş; « Trolley » in istinat yerine

elâstiki bir tekerlek kabul edilmiştir . Tetkik sırasında madeni traverslerin ağaç traverse nisbetle daha sesli olduğu tebeyyün etmiştir ... iltâah. [H. S. Williams. Nev-york, Elektrik Railvay jurnal , nisan 1929.]

..

Ucuz mesken

Almanyada ucuz meskenler

Düsseldorf şehri inşaata ait bütün faaliyetini ucuz mesken maddesine hasretmiştir . Bu şehir , vasatı kirası ayda yalnız 28 mark olmak üzere üçer odalı bir çok apartmanlar bina ettirecektir, her apartman 6,000 marka mal olacaktır. Sermayenin üçte ikisi icar üzerine matruh vergiden ve üçte biri istikrazdan çıkacaktır. Bu inşaatı müteakip şehrin faaliyetini eşhası hususiye ve kooperatifler takip edeceklerdir.

Hannovr civarında kâin Sel (Celle) şehri de, kirası en ufak ücreti şehriyenin beşte yahut 6 da birini tecavüz etmemek üzere, yani bu ölçü dahilinde, ucuz meskenler yaptırmıştır . Bu mesakinde oturacak olanlar yalnız beze yani çamaşır ve saireye müteaalik eşya ile mutfak takımından başka bir şey getirmeyeceklerdir.

[Paris, Beynelmîlel Himayeî Etfal risalesinden, 2 inci teşrin 1929 - No77].

Sıhhiye mecmuasından

Cemahiri Muttehidei Amerikada hastalıkların tedavisi için yapılan umumi masrafın senevi 2,500,000,000 dolar olduğu; ve nüfusun 120,000,000 bulunduğu nazarı dikkate alınarak nüfus başına 28.8 dolar ve bir aile için de 100 dolar düşmektedir.

..

Roma Valisi ahiren Sütineler hakkında bir talimatname neşretmiştir .

Bu talimatnameye göre sütineler muayyen zamanlarda sütleri ve vücutları muayene edilerek birer sıbhat şahadetnamesi almak mecburiyetindedirler.

..

Amerika âyanından Çeyms Kozen nam zat bukerre Misiğan hükûmeti çocuklarile diğer dünyadaki çocukların nefine olmak üzere 10,000,000 dolar ihda etmiştir. Bu paranın gerek sermaye ve gerek temettüü tam yirmi beş senede sarfedilmiş bulunacaktır . Mumaileyh bundan başka 7,00,000 dolarlık muhtelif içtimai muavenetlerde bulunmuştur. On milyon dolarlık sermaye ile çocukların sıhhi - içtimai hususâtı tesviye olunacaktır.

Cemahiri müttefikai Amerikada 1928 eenesi zarfında 21,631 gemi ve 1,046, 319 yolcunun tıbbi muayenesi yapılmıştır. Bunlardan maada 1,308,981 gemi tairesi ve efradı tıbbi muayeneden geçirilmiştir.

Amerika Limanlarına müvasalat eden 1,170,482 ecnebi yolcu ve 928,427 ecnebi gemi tairesi Muhacir kanununa tebaan limanlarda karantina etıbbası tarafından muayene ve nezaret altına alınmışlardır.

Muhacirler arasında yedi çiçek , bir cüzam ve iki vaka da lekeli humma görülmüş ve tahaffüzhanelerde tecrit edilmişlerdir Muhacirler arasında görülen emrazı sariye sırasile trahum, budalalık ve emrazı zühreviye ve verem ziyadesile münteşirdir .

..

Son günlerde İngilterede mahkeme kararile bir kadına 481 ingiliz lirası tazminat verilmiştir.

Kadın mahkemeye müracatle uykusuzluk, asabiyet ve kansızlığa uğradığını ve buna sebep te komşuları

nisbetle 770 ölüm ve 14,990 yaralı ziyadeleşmiştir.

Filantroplardan Newyorklu Hekşer bukerre Newyorkun fakir çocuklar namına 4,000,000 dolar iane vermiştir. Bu para ile yapılacak şeylerin programında başlıca şunlardır.

- 1 — Kresler,
- 2 — Diş Dispanseri
- 3 — Oyun yerleri
- 4 — Yaz kampları,

Almanyada spor zararları için tıbbi istişare büroları

Sporlar, onları yapanlara zarar verebilir mi? spora vakıf olan her adam bu şüale cevap vermelidir.

Spor yapmak ve hususan spor müsabakalarına girmek için teşekkülâtı iyi ve kuvvetli olmak elzemdir. Yürek ve akciğerler ekseriya çetin tahammüllere maruzdur ve en mühim gayreti yaparak sebatı temin eden uzuvlar bunlardır. Bedeni teşekkülü kusurlu olan ve dahili azası sağlam olmayan kimseler sporda kendini vermekle ekseriya en büyük hasara uğralar.

keza, ekseriya vakı olduğu üzere yaya koşusu yapanlar, yüzgeçler, futbol oynayanlar bunları yaptıkları esnada sarfi iktiza eden kuvveti zayıf etmeğe muktedir takımdan değildirler. Bedeni bir yorgunluğun akibeti ise kederi mucip olabilir.

Bundan dolayıdır ki, ifratı menetmek için sporları bir nizam ile tahdit ve sporcular için tıbbi muayene büroları tesis eylemek suretile ne türlü sporun hangi adama muvafık geleceğini tayinde büyük fayda vardır. Sıhhati umumiyeğe büyük mikyasta taalluku olan

umumun menfaati da bunda mün-demiştir.

Avrupada, böyle tıbbi bir kontrol usulü koymuş cemiyet yahut birlikleri bulunan memleket pek azdır.

Bunu yapmak için hüsnü niyet eksik olmamakla beraber asıl noksan cihet bunu vücade getirmek için lüzumu olan paradır.

Almanya bu hususta şayani dikkat tarakki yapmıştır.

1928 de Prusyanın 74 belediyesinde spora ait tıbbi muayene için 131 dok-torlu 87 büro mevcuttu.

Muayene saatları mecmuu haftada 150 yi bulmaktadır.

Yalnız Berlin şehrinde bu müessese-den on iki kadar vardır.

Umumiyetle vaki olan zan hilâfına, böyle bir tesis için spor cemiyetlerinin kudreti maliyeleri fevkinde bir masrafa ihtiyaç yoktur; bundan başka, bu şey hakikatta bir icat değildir, çünkü mektep talebesine mahsus olmak üzere tıbbi muayene büroları olmayan şehir, bu gün, pek nadirdir. Bir de hekimlerin bu yoldaki ihtisası meselesi de müşkülât ihdas etmez, onlar, az bir zamanda, bu nevi muayene noktai nazarını tayin için lüzum olan malûmatı peyda ederler.

Hulâsa, bütün alâkadar muhibler ve bilhassa resmi makamlar, kudretlerine göre, pek ictimai olan bu işe yardım etmelidirler. Prusya Basireti İctimaiye Nazareti bu yola şimdiden girmiş ve spora mahsus tıbbi muayene büroları açılması için nakti muavenet tahsis etmiştir.

Newy-york şehrinin bütçesi

Şehir 1928 senesi varidatı (Masarifi cariyeğe karşılık olan adi varidat) 585, 941,000 dolara balig olmuştur ki

yuvarlak hesap 15 milyar frank eder . New-york şehri belediye varidatı bu gün bu şehrin ait olduğu hükümetin , 1917 de Müttehidei Amerikanın cihan harbine girmesi tarihine kadar ki millî bütçesini geçmektedir .

New-york şehrinin bütçesi , Pensilvanya , Kaliforniya , Mişigan , İllinova , Teksas ve New-yessey hükümetleri bütçelerinin mecmuundan daha mühim bir yığın yapmaktadır ,

Bu bütçe ancak Şikago , Filadelfi , Boston , Klevlant , Piçburg ve Sen Lui bütçeleri yekûnununa muadildir .

Paris şehri bütçesinden 10 buçuk milyar frank bir fazla fark ile ayrılır . Yeni Berlin şehri , 4 milyon nüfusuyle ancak 500 milyon Rayismark yani 3 milyar franklık bir bütçeyle iktifa eder .

New-york şehrinin bu fevkalade büyük bütçesinin varidat menbalarına gelince bunun 411 milyon doları yani %70 i emvali gayri menkulenin sermaye kıymeti üzerine mevzu rûsum hasılatı , 34 milyonu New-york hükümetinin talimü terbiye masraflarına muaveneti , 43 milyonu su , nakliyat , dok ve pazar yerleri hasılatından , 19 milyonu muhtelif turuku maabir rusumundan , 13 milyonu rûsumu mahsusadan ve 7 milyonu ceza ve cezayı naktilerden gelir . Bunlardan başka hükûmete ait bazı vergi ve rusumdan da hisse alır . Onlar da şunlardır :

Şahsi irat vergisinden 21,270,000 dolar ;

Sirketler iradına matruh vergiden 9.750,000 ; bankalar temettüatı hissesinden 6 milyon ; otomobil resminden 3 , 300,000 ; muhtelif rûsum hasılatından 5 miyion dolar .

Fakat unutmamalıdır ki bütün varidatın %71,5 unu teşkil eden emvali gayri

menkule ve digeri , hükûmet bütçesinin muaveneti usulünden evel daha yüksekti . Bu nisbet 1918 de 76 % ya çıkıyordu , hükûmetin maarif hissesi muaveneti olan 34 milyon geldikten sonra indi ve ondan evvel şehrin talimü terbiye tahsisatı 2,5 milyon idi .

Bununla beraber şehrin belediye bütçesi son noktai inkişafını bulmuş değildi . Onun bütün hidematı mühimmesi islah ve tevsî istemekte daima ileri gidiyor . Bundan dolayı büyük bir istikraz yapmak mecburiyeti yakındır .

Hıfzı sıhbat - İctimai basiret . oteleçilik mektebi

Alman şehirleri ve gençleri için misafirhane işleri :

Almanya'da şehirler 17 seneden beri müesses üç türlü teşvik şekli kullanmaktadırlar :

1 — Şehir kendine has otelleri bina ve kendi idare eder yahut (Deutseher Yugend Herbergen Verband) yani « Alman gençliğini işletme (çalıştırma) birliğine idare ettirir .

2 — Şehir , nahiye'nin olmayan misafirhanelerin ya inşaat ve teşhizatına iştirak eder yahut işletme masarifi için yardımında bulunur .

3 — Şehir muntazam tahsisat ile oteller birliğini , Alman gençliği için himaye eder .

Bunun çok faydası görülmüş ve 1911 de on bir adet otel ve 3000 misafire mukabil 1920 senesinde 700 otelde 186,000 misafir hareketi olmuş ; bu fark 1925 de 2100 otel ve 1,400,000 müşteriye balığ olmuştur . 1926-27 de ise bu adetler 2383 ve 2,560,000 e çıkmıştı ,

tarafından alt kat apartmanını harap olduğu söylemiştir. Mahkemede bir çok şahitler dinlenmiş ve iddia edilen böceklerin nevileri tesbit olunarak insanı ısırıp ısırmadıkları hayvanat mütehassıslarına sorulmuştur.

Tetkikat neticesinde Blattaorientalis, böceğinin insanı ısırmadığı ve fakat tahta kurularını yediği anlaşılmıştır.

Yeni mütehassısların ifadesine nazaran İngilterede tatakurusu ilk defa 1583 senesinde görülmüştür.

Matbah böcekleri Amerikada da pek zararlıdır. Bir apartmandan diğerine geçerler ve gezdikleri yerlerde bulantı verici bir koku bırakırlar.

..

Japonyada hükümetten ruhsatname alarak icrayı san'at eden hasta bakıcı kadınların yekünü 1926 senesinde 27,125 şe balığ olmuştur. ki geçen seneye nisbetle 3,861 fazladır. Erkek hasta bakıcı adedi ancak 76 tanedir.

..

Amerikada (kan satmak) artık bir ticaret haline girmiştir. kansızlara kan veren insanlar bunu kendilerine sanat haline koymuşlar ve bu gibiler sıhhiye idaresince ve hastanelerce kayıt edilmişlerdir. Bunlar içinde senede 40 defa kadar kan verenler mevcuttur. Her bir kan verişte 20 - 25 dolar alıyorlar .

Bunlar her ameliyeyi müteakip kan yapan gıdalarla besleniyor ve istirahat ediyorlar. Aaralarında bir hatta on gün içinde, verdiği bir iki litre kanı telâfi edenler vardır .

Kan alma - verme ameliyesi iki suretle yapılmaktadır . Bir Pers: usuli diğeri de müzadı tahassüp kan ilâvesile bir kaba akıtmak suretile yapıyor .

..

Rokfeller cemiyeti ile (Lora Sipelman Rokfelle memoryal) hayır müessesesi ahiren birleşmişlerdir . Yeni müessesenin sermayesi 246,000,000 dolar sermaye ile işe başlanmıştır .

..

İsveç hükümeti bu kerre Belçikadan 330,000 dolar kıymetinde 6 gr . Radyom mübayaa etmiştir . Bu para geçenlerde yetmiş yaşına giren krala halk tarafından da kanser mücadelesine hibe olunan bir milyon dolardan sarfedilmiştir .

İsveçte kanser vefiyatı 1924 senesinde yüz bin nüfusta 113 idi .

Umumi harpten evvel Almanya İmparatorluğu senede takriben 2000000 doğum ve- 1200000 ölüm vermekle 800000 nüfus teza **üt** etmekte idi.

..

Pariste Tıp mekteplerine kaydolunan talebe adedi gittikçe çoğalmaktadır

1922 de 1349

1923 » 1398

1924 » 1682

1925 » 1900

1926 » 2211

1927 » 2214

..

Londrada 1926 senesinde 133460 grev vakası olmuştur ki 1925 şe nisbetle 19474 yani 17 fazladır . 1920 - 1924 senelerine nisbet edilirse 26623 yani %25 fazladır. Bu vukuatın fazlalığı umumi grev ile alakadardır.

..

İngilterede vesaiti nakliye kazaları gittikçe çoğalmaktadır. 1927 dede 105,463 iken 1928 de 117,994 de yükselmiştir. Bunlardan 49,258 zi otomobil ve taks, 87,450 si kamyon, 8,340 kı omnibüs ve araba, 6,018 zi elektrikli tramvaydan ileri gelmiştir. Şuhalde 1927 ye

**

Mevadî gıdaiye kontrolü .**Yumurtalar**

Dondurulmuş yumurtaların bakter-yoloji muayenesi, sıhhi kontrolü.

Dondurularak saklanan ve pastacı-lıktan başka şeyde kullanılmıyan yu-murtalar kabuklarından ayrılarak ya sarı beyaz ayrı yahut ikisi beraber olarak teneke kaplara konulur. Bunlar umumiyetle yeni yumurtlanmış yani taze olmadıkları gibi sonradan da muhtelif işlenme ile elde dolaştıkları-

dan bir çok cürumları iht va ederler. Demek ki bu yumurtalar sureti nmu-miyede şüphelidirler ve takimlerini temin eden kuru bisküviden başka şeyde kullanılmamalıdır.

Yumurtaların sevkolundukları yerde muayenesi imkânsız ve vasil oldukları mahalde ise (H. V. Redfield) in bul-duğu bir usul ile icrası kabildir. Fakat müellifler bu usulun noksanını söylüyor-lar .

[Paris, Revu d' Hygiene et de Me-decine preventive. teşrini sani 1928-N. 10 dan alınmıştır.]

